

DOI <https://doi.org/10.32405/2308-8885-2019-4-19-24>

УДК 371.5.091.33 : 787.1

Завалко Катерина Володимирівна,

доктор педагогічних наук, професор НПУ ім. М. П. Драгоманова,
Київ, Україна, katrinzviolin@gmail.com

ОСОБЛИВОСТІ ТА ДОСВІД УПРОВАДЖЕННЯ МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ ГРИ НА СКРИПЦІ COLOURSTRINGS В УКРАЇНІ

У статті розглядаються основні положення методики початкового навчання гри на скрипці Colourstrings та аналізується досвід її впровадження автором в Україні. Детально аналізуються початкові розділи методики Colourstrings – доінструментальна підготовка та навчання гри на скрипці на основі релятивного сольфеджіо. Дана методика сприяє розвитку в кожній дитини музичних здібностей, концентрації уваги, пам'яті, координації, навичок спілкування, дисципліни і тим самим допомагає в навчанні всіх інших дисциплін у закладах початкової мистецької освіти.

Ключові слова: методика Colourstrings, навчання гри на скрипці, дошкільники, молодші школярі, заклади початкової мистецької освіти.

У сучасному світі поступово змінюється акцент у розумінні сутності та змісту музичного виховання в бік усвідомлення його не як додаткового та факультативного, а як необхідного. Адже музично-естетичне виховання дитини, розвиток її природної музичності – це не лише шлях долучення до цінностей культури, а й ефективний засіб розвитку творчих здібностей (креативності), шлях до її більш повної самореалізації як особистості.

Безпосередньо долучити до сприймання цінностей культури дозволяє музичне виховання та навчання, у тому числі навчання гри на музичному інструменті. Педагогічна наука та практика доводять, що навчання, яке здійснюється у відповідності з віковими особливостями та з урахуванням новітніх досягнень у галузі музичної педагогіки, стає важливим фактором

музично-естетичного розвитку дітей, сприяє не лише формуванню духовного потенціалу, а й створює передумови для успішного розвитку гармонійної особистості.

Реформа мистецької освіти в Україні викликала жваву дискусію в суспільстві, оскільки згідно з концепцією сучасної музичної школи «реформа освіти вимагає від закладів культурно-мистецької освіти осучаснення, зміни стандартів діяльності, актуалізації змісту, а також реформування функцій управління на всіх рівнях» [7]. Водночас, аналіз типової навчальної «Програми елементарного підрівня початкової мистецької освіти з музичного мистецтва, інструментальні класи» [11] свідчить про недостатнє врахування основних положень вікової та музичної психології, а також інноваційних розробок у галузі музичної педагогіки. Осередно

необхідно наголосити на відсутності належної методичної бази з підвищення кваліфікації вчителів музичних шкіл та оволодіння ними сучасними ефективними методиками навчання гри на музичному інструменті.

Проблема початкового навчання гри на музичному інструменті отримала часткового вирішення зокрема в працях таких дослідників, як М. Берлянич [1], І. Сташевська [10], І. Менухін [8], Г. Турчанінова [12], Й. Йорданова [5], М. Гарлицький [2], D. Jacobson [15], J. Kendall [16], S. Suzuki [17], G. Szilvey [10]. Так, М. Берлянич зазначає, що попри очевидні досягнення, залишається немало проблем, які роблять початковий етап освоєння гри на скрипці занадто складним, а його результати часто недостатньо перспективними та стабільними, вони доступні лише обмеженій кількості дітей з тих, хто переступає поріг скрипкових класів [1, с. 3]. Як підкреслює Г. Зілвей (G. Szilvey), початкове навчання гри на скрипці має бути однаково відповідальним та професійним як для навчання майбутніх професіоналів, так і аматорів, адже кожна дитина має отримати шанс музичного розвитку [10, с. 11].

У сучасному світі існують декілька глобальних підходів до навчання гри на скрипці – це методика Ш. Сузукі [17], методика П. Ролланда [4], традиційна радянська педагогіка, що бере витоки від К. Мостраса та Ю. Янкевича [13] і продовжується в працях сучасних українських методистів, а також методика Colourstrings [3]. Кожна із зазначених методик має власні переваги та послідовників. У той же час, однією з вимог сучасності є впровадження методик «дитиноцентрованого» навчання, що враховує особливості вікової психології та сучасні потреби підростаючого покоління.

Враховуючи зазначені протиріччя та потребу в реформуванні змісту мистецької освіти, **метою статті** є аналіз досвіду впровадження «дитиноцентрованої» методики «Colourstrings» у процес початкового навчання гри на скрипці в Україні, яка носить інноваційний характер.

На сьогодні автор статті є першим сертифікованим викладачем скрипки

Фото 1. «Singing Rascals», «Rhythm Rascals»

за методикою Colourstrings в Україні, тому поділимося власним досвідом. Ми намагалися комплексно підійти до впровадження даної методики: здійснювали не лише навчання маленьких скрипалів, а й проходили з ними доінструментальну підготовку. Скрипалі-початківці не лише відвідували заняття зі скрипки, а й грали в оркестрі «Веселі струни», брали участь у виїзних заходах (щорічному літньому таборі для маленьких скрипалів «Музика – дітям», давали концерти в різних містах України). Наразі ми вже можемо говорити про результати впровадження даної методики.

Отже, на основі аналізу провідних методик навчання дітей гри на скрипці [4, 1, 17, 3], було обрано для впровадження методику Colourstrings, яка вже понад тридцять років відома в усьому світі. Методика розроблена педагогом-скрипалем Г. Зілвеєм та ґрунтується на принципах системи музичного виховання Золтана Кодая. Дана методика розроблена та впроваджена в систему освіти Фінляндії (перша Colourstrings школа – «East Helsinki Music Institute» була відкрита у Гельсінкі).

Основоположними для методики навчання гри на скрипці Colourstrings стали принципи музичного виховання З. Кодая, зокрема:

- виховання любові до музики – кожній дитині необхідно прищеплювати любов до музики через музичні заняття;
- оволодіння музичною грамотністю: «...чути те, що ви бачите у нотах, та бачите те, що ви чуєте...»;
- ранній музичний розвиток – музична освіта має починатися якомога раніше – «за дев'ять місяців до народження матері»;

- регулярність та поступовість музичних занять;

- спів – основа музичного навчання, він має глибокий вплив на дитину, зокрема на його фізичний, емоційний, інтелектуальний та соціальний розвиток та є найдоступнішим музичним інструментом для дитини;

- виховання на основі рідної мови – народному фольклору тієї країни, де живе дитина [14].

Зазначимо, що в методиці Colourstrings акцент у навчанні зміщується з процесу оволодіння грою на скрипці – на дитину, що допомагає задовольнити її потреби в музичному розвитку. «Мое бажання створити скрипкову методику, що орієнтується

на дитину та продовжує традиції музичного виховання З. Кодая: гармонійний баланс між розвитком музичного сприйняття та інструментальної техніки, оволодіння музичною теорією та розвиток емоційності дитини, тому спів, слухання, гра на інструменті, нотаграмота в методиці нероздільні» [10, с. 115].

Методика Colourstrings поділяється на три розділи:

- доінструментальний – «Music kindergarten» – підготовка до навчання гри на скрипці;
- навчання гри на скрипці на основі релятивного сольфеджіо;
- навчання на основі абсолютної системи нотації.

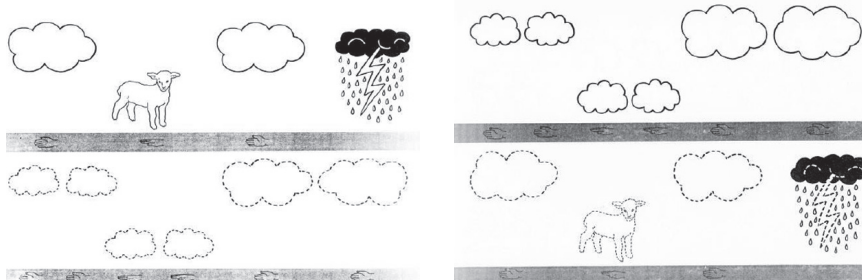

Фото 2–3. Донотний запис пісеньки «Look lamb look» (зошит «Пентатоніка»)

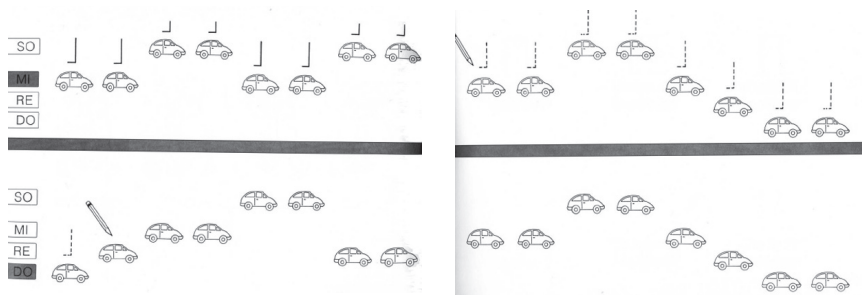

Фото 4–5. Донотний запис пісеньки «Clitter Clatter» (зошит «ТА»)

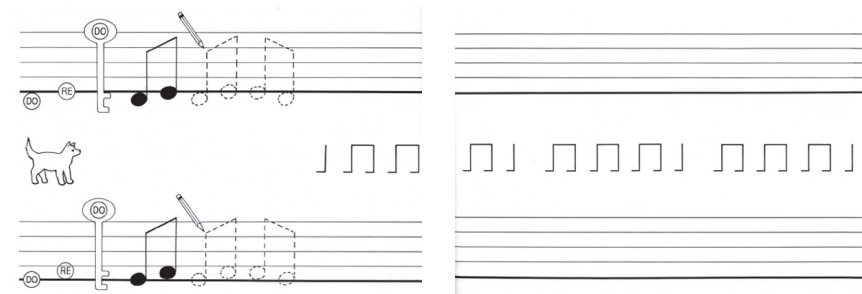

Фото 6–7. Донотний запис пісеньки «Dashing Dan» (зошит «ДО»)

Важливим чинником у музичному навчанні є врахування психології розвитку музичних здібностей у дітей. Так, переважна більшість музикантів, за визначенням М. Старчеус [9], володіє відносним музичним слухом, проте навчання музикантів переважно здійснюється на основі абсолютної нотації, яка більш ефективна в навчанні дітей з абсолютним слухом. Саме тому, на нашу думку, більш ефективно проводити навчання дітей на початковому етапі на основі відносної або релятивної сольмізації, що є основою методики З. Кодая.

На доінструментальному етапі методика Colourstrings комплексно реалізує основні ідеї системи музичного виховання З. Кодая, зокрема основну ідею – «раннього музичного розвитку». За допомогою спеціально розробленого музичного матеріалу – «Singing Rascals» и «Rhythm Rascals» [19] Г. Зілвей прагне створити творче музичне середовище в кожному домі, де виховуються діти. З метою підвищення інтересу до музичних занять ним була розроблена серія музичних казок, оповідань, зошитів з донотним записом та записаних музичних творів для домашнього прослуховування (фото 1).

Доінструментальна підготовка відбувається під час спеціально організованих групових занять для дошкільників та включає спів пісень, виконання ритмічних вправ, знайомство з донотним музичним записом.

У процесі доінструментальної підготовки дошкільники не лише формують мотивацію до опанування грою на скрипці, розвивають музичні здібності, а й збагачують власний музичний досвід, оволодівають основним музичним матеріалом, на основі якого в подальшому відбувається навчання гри на скрипці. Крім того, діти опановують основи нотної грамоти за допомогою донотного запису. Донотний запис мелодій значно полегшує дитині оволодіння традиційним нотним записом, оскільки тут за допомогою малюнка моделюється 1–2 характеристики музичного звучання. У розроблених зошитах з донотним записом [18] відбувається поступовий перехід від зображення мелодії за допомогою малюнка до її традиційного нотного запису. Також у

зошитах із донотним записом діти поступово переходять від простого розмальовування картинок до самостійного запису мелодії.

Для більш наочного розуміння, як саме музичний матеріал подається візуально та відбувається перехід від «дитячої розмальовки» до нотного тексту, наводимо приклади донотного запису пісеньок із різних зошитів (фото 2–3, 4–5, 6–7).

Отже, доінструментальна підготовка забезпечує природне знайомство дитини зі світом музики та створює підґрунтя для навчання гри на музичному інструменті.

Основний розділ методики – це навчання на основі релятивного сольфеджіо відповідно до концепції музичного виховання З. Кодая. У чотирьох книгах «А», «В», «С», «D» представлено матеріал для оволодіння дитиною початковими навичками гри на скрипці, розвитку музичного слуху, чуття ритму та оволодіння основами ансамблевого музикування (фото 8). Однією з головних особливостей зазначених посібників є використання кольору та візуальних презентацій для опанування ритму, висоти звуку, інтервалів та інших елементів музичної грамоти.

Важливим принципом в методиці Colourstrings є навчання на трьох рівнях – підсвідомому, напівсвідомому та свідомому. Так, початкове опанування постановкою відбувається на підсвідомому рівні, тобто педагог допомагає дитині тримати скрипку та смичок, зосереджуючи її увагу на свободі рухів та виразності виконання, а не на розташуванні пальців на смичку. Поступово на наступних уроках педагог звертає увагу на окремі аспекти постановки та вербалізує їх дитині, що відповідає напівсвідомому рівню, та лише згодом

Фото 8. Книги «А», «В», «С», «D»

після багатьох занять дитина працює над постановкою на свідомому рівні, тобто вона може назвати основні правила тримання скрипки та смичка. Такий підхід дозволяє на перше місце ставити музичний розвиток дитини та стимулювати її до подальшого навчання через музикування.

Будь-яка дитина, яка лише починає грати на скрипці, одразу відчуває та розрізняє яскраво виражений тембр кожної струни. Грунтуючись на даній особливості, Г. Зілвей за кожною струною закріплює свій візуальний образ: струні Соль відповідає образ ведмедя, Ре – тата, Ля – мами, Мі – пташки. Крім візуального образу, кожна струна має відповідний колір: Соль – зелена, Ре – червона, Ля – синя та Мі – жовта (фото 6). Візуальні презентації дозволяють дитині вже при першому знайомстві зі скрипкою та струнами не лише оволодівати навичками читання з аркуша, а й робить даний процес приємним та цікавим. Тим самим встановлюються перші зв'язки між грою, читанням з аркуша та спробами вслухатися у власну гру, що є основою усієї подальшої роботи з оволодіння грою на скрипці.

За такої методики для дитини опанування грою на скрипці є цікавим і захоплюючим процесом, при тому що автор методики з перших уроків вирішує складне завдання створення фундаменту якісної інструментальної техніки. В історії навчання гри на скрипці він першим використав піцикато лівої руки на початкових уроках, а також впровадив інноваційну ідею «номерного» піцикато (піцикато всіма пальцями лівої руки). Велика увага приділяється оволодінню з перших уроків грою у різних позиціях, натуральним октавним флажолетам як у середині грифу, так і в найвищих позиціях. Крім вільного володіння гри-

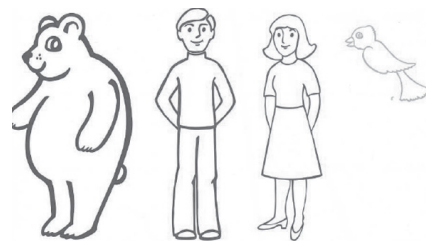

Фото 9. Зображення струн у посібнику «А»

фом, флажолети дозволяють швидко налаштувати слух дитини на якісне звучання, оскільки флажолети звучать лише при гарному звуковидобуванні.

Такий підхід забезпечує ефективність навчання гри на скрипці дітей дошкільного віку, оскільки матеріал подається в доступній для дитини формі та за принципом – в один момент одна складність. Крім того, колір та образи є зрозумілими для дітей та забезпечують мотивацію до складного процесу оволодіння грою на скрипці. Крім оволодіння навичками гри на інструменті, Г. Зілвей у своїй методиці надає особливого значення розвитку в учня навичок чистого інтонування мелодії голосом, тому кожен урок містить спів пісень зі словами і сольфеджування. У посібниках використовуються досить прості мелодії – на початку це пісні на одній-двох нотах, поступово відбувається перехід до пентатонічних і діатонічних мелодій.

Метод релятивної сольмізації З. Кодая [6], що став основою даної методики, використовується не тільки для оволодіння співом і нотною грамотою, а й для розвитку навичок чистого інтонування на скрипці. Адже, якщо при використанні традиційної нотації для постановки 1-го пальця на гриф учень запам'ятовує послідовності з чотирьох пар нот, у яких не прослідковується логічна система, то при використанні ключа ДО учню необхідно лише навчитися інтонувати інтервал великої секунди, що забезпечує точність початкової інтонації. Крім того, використання ключа ДО (тоніки) дозволяє юному виконавцю за допомогою транспонування грати мелодії від будь-якого звуку і опановувати таким чином усім грифом уже на початковому етапі навчання.

Відзначимо також, що методика поєднує форми індивідуального і групового навчання, що є важливим аспектом з точки зору вікової психології та спрямування дитини не лише на сольне виконавство, а й на гру в різноманітних ансамблях. Так, у всіх посібниках Colourstrings міститься матеріал для ансамблевого виконання, а також додатково підібраний музичний матеріал для дуєтів, тріо, квартетів і камерного оркестру. Така різноманітна ансамблева гра сприяє не лише розвитку нави-

Фото 10. Формування навичок гри в ансамблі

чок ансамблевого музикування, а й соціалізації дитини і прояву її лідерських та комунікативних якостей (фото 10).

Урок за даною методикою повинен бути творчим і включати наступні елементи: використання кольору і візуальних презентацій, читання з аркуша; оволодіння навичками гри на скрипці шляхом наслідування, створення власних мелодій і їх запис; транспонування на основі релятивної системи; імпровізацію; спів. Прогрес у навчанні відбувається на основі індивідуальної траєкторії музичного розвитку учня та власного темпу навчання. Комбінування індивідуального та групового уроків забезпечує мотивацію дитини до навчання і природним шляхом стимулює її не відставати від однолітків.

Зупинимося більш детально на **змісті і музичному матеріалі** основних чотирьох книг методики Colourstrings з розділу навчання на основі релятивного сольфеджіо. Музичний матеріал «Книга А» [20] концентрується на оволодінні постановкою і знайомить дитину з основними рухами правої і лівої рук. На початковому етапі Г. Зілвей свідомо уникає проблем інтонації завдяки використанню відкритих струн і натуральних флажолетів. Мелодії в цій книзі побудовані на пентатоніці, а інтервали (so-mi, la-so, la-so-mi, so-mi-do, la-so-mi-do) відтворюються за допомогою різних комбінацій натуральних флажолетів і відкритих струн. Перші сторінки книги присвячені знайомству з ритмічними тривалостями нот (четвертною нотою – «ТА», двома восьмими «ТІ-ТІ», половинною нотою «ТА-А», четвертною паузою). З перших уроків використовується пічкато як лівою, так і правою рукою. Гра смичком також застосовує-

ся з самого початку, але рекомендується, щоб учитель допомагав учневі у веденні смичка і збереженні правильного розташування пальців на смичку.

Відзначимо, що дана книга містить також матеріал для ансамблевої гри. Прості дуєти на відкритих струнах зосереджені головним чином на ритмічній стороні виконання. Дуєти можуть виконуватися різними варіантами, в залежності від потреб учня і його технічних можливостей. Так, якщо дитина вже ставить пальці на гриф, то може імпровізувати мелодію в заданому ритмі, може поєднувати відкриті струни і флажолети, пічкато лівою і правою руками.

«Книга В» [23] допомагає дитині в оволодінні постановкою пальців на гриф, що відбувається поступово, починаючи з першого пальця (нота ге відповідно до релятивної сольмізації, відкрита струна – це нота do), крок за кроком освоюється весь пентахорд (do-re-mi-fa-so) і дитина вчиться ставити всі пальці. Вивчення нового звуку пентахорда відбувається у три етапи: звук співається, він сприймається і тільки потім відтворюється. Така послідовність стимулює дитину виправляти інтонаційні помилки, адже якщо зіграний звук відрізняється від проспіваного, дитина повинна виправити інтонацію. Крім того, даний підхід забезпечує розвиток внутрішнього музичного слуху дитини з перших уроків навчання.

Постановка пальців на гриф практикується разом із переходом до і від октавного флажолета. Такі вправи допомагають учневі усунути надлишковий тиск пальця на гриф, адже флажолети вимагають дуже м'якого дотику. Перехід вниз від октавного флажолета до пальця в першій позиції допомагає знаходити й запам'ятовувати правильне положення як всієї руки, так і окремого пальця. У даній книзі представлені вправи для транспонування – дитина вчиться грати мелодії на слух, грати їх різної аплікатурою, в різних позиціях. У завданнях для транспонування використовуються короткі пісні, досить легкі технічно, які дитина знає напам'ять. Відзначимо, що на початку транспонування має здійснюватися під керівництвом учителя. Важливо мати на увазі, що дані вправи не ставлять за мету опанувати

нову позицію або розташування пальців свідомо, вони підсвідомо готують учня до гри у будь-якій позиції і з різної аплікатурою.

Матеріал «Книги С» [21] акцентує увагу на вдосконаленні техніки правої руки. Учень знайомиться з позначеннями напрямку ведення смичка і свідомим розподілом смичка, починає оволодівати грою legato. Відзначимо, що в попередніх книгах автор свідомо не акцентував увагу на розподілі смичка, учень грав у тій частині смичка, де йому зручно, переважно використовуючи гру цілим смичком із різною швидкістю (коли необхідно на цілий смичок зіграти четверту і восьму ноти). Знайомство з розподілом смичка відбувається за допомогою спеціальних міток частин смичка (верхня половина, нижня половина, середина) і гри вправ на відкритих струнах. Також у даній книзі учень знайомиться з подвійними нотами, які спочатку грають на відкритих струнах і дозволяють опанувати трьома положеннями ліктя, необхідними для подвійних нот.

«Книга Д» [22] починається з озайомлення дитини з новим розташуванням пальців лівої руки – мінорним пентахордом, вводяться діатонічні мажорні і мінорні гами. Відзначимо, що дана книга робить ще один крок на шляху до традиційної нотації. Поступово зникає колір і в кінці весь матеріал подається у чорно-білому кольорі. Саме після цієї книги відбувається перехід від релятивної нотації до абсолютної нотації. Після інструментального матеріалу Colourstrings, можна легко перейти до традиційного навчального матеріалу, гри різних концертів, сонат і п'єс.

Методика Colourstrings використовувалася автором для навчання *дітей дошкільного віку (3–5 років) та молодшого шкільного віку (6–7 років)* гри на скрипці. Діти мали два заняття на тиждень зі скрипки – групове та індивідуальне, а також заняття з ансамблю. Поступово ансамбль трансформувалася в заняття камерного оркестру «Веселі струни», який відвідували діти, що займалися і за методикою Colourstrings, і за традиційною методикою. Упровадження розділу навчання гри на основі абсолютної нотації забезпечило подальше успішне оволодіння дітьми

грою на скрипці, зокрема опанування штрихами та мелізмами, відбулося знайомство з тональностями та ладами народної музики.

Висновок. Підсумовуючи досвід впровадження методики Г. Зілвея Colourstrings в Україні [3], відзначимо такі її інноваційні аспекти: поділ процесу навчання гри на скрипці на три етапи (доінструментальна підготовка, гра на основі релятивної системи, гра на основі абсолютної нотації); інтенсифікація оволодіння нотною грамотою і розвитку музичного слуху за рахунок використання кольору і візуальних образів, релятивної сольмізації; оптимізація початкового оволодіння грою на скрипці з використанням «номерного» піцикато, гри натуральних флажолетів по всьому грифу, транспонування та імпровізація мелодій. Відтак, дані аспекти дозволяють значно підвищити ефективність початкового етапу в оволодінні грою на скрипці і закласти кожній дитині міцний фундамент музичності. Відзначимо, що методика Colourstrings сприяє розвитку в кожній дитині не тільки музичних здібностей, а й концентрації уваги, пам'яті, координації, навичок спілкування, дисципліни і тим самим допомагає в навчанні всіх інших дисциплін.

Перспективи подальших розвідок пов'язані з дослідженням особливостей впровадження методики Colourstrings в систему державної музичної освіти та методичних розробок в систему підвищення кваліфікації вчителів скрипки.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Берлянич М. М. Основы воспитания начинающего скрипача: Мышление. Технология. Творчество : учеб. пособие. СПб. : Лань, 2000. 256 с.
2. Гарлицкий М. Принципы подбора учебного материала в скрипичном классе музыкальной школы. Как учить игре на скрипке в музыкальной школе. Мсква : Классика-XXI, 2006. С. 154–170.
3. Завалко Е. Скрипичная методика Colourstrings для начинающих : учебно-метод. пособие. Киев : ЦУЛ, 2016. 220 с.
4. Завалко Е. В. Детская скрипичная педагогика: инновационный подход. Киев : Центр учебной литературы, 2014. 376 с.
5. Йорданова Й. Проблемы начальной постановки левой руки скрипача. Как учить

игре на скрипке в музыкальной школе. Москва : Классика-XXI, 2006. С. 130–139.

6. Кодай З. Избранные статьи. Москва : Сов. композитор, 1983. 400 с.

7. Концепція сучасної мистецької школи. URL: http://mincult.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=245415870&cat_id=245415844.

8. Менухин И. Скрипка: шесть уроков с Иегуди Менухиным. Москва : Научно-издательский центр «Московская консерватория», 2009. 168 с.

9. Старчеус М. С. Слух музыканта. Москва : Московская консерватория, 2003. 640 с.

10. Сташевська І. О. Музичне виховання дітей дошкільного віку засобами навчання скрипкової гри : навч. посібник. Луганськ : Поліграфресурс, 2006. 182 с.

11. Типова навчальна програма елементарного підрівня початкової мистецької освіти з музичного мистецтва, інструментальні класи. URL: http://mincult.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=245480456&cat_id=245415844.

12. Турчанинова Г. О профессиональном подходе к обучению скрипачей (младшие классы музыкальной школы). Как учить игре на скрипке в музыкальной школе. Москва : Классика-XXI, 2006. С. 70–78.

13. Янкевич Ю. И. Педагогическое наследие / сост. Е. И. Янкевич. 2-е изд. Москва, 1993.

14. Houlihan M., Tacka P. Kodaly Today: A Cognitive Approach to Elementary Music Education – Oxford University Press, USA, 2008. 632 p.

15. Jacobson D. Lost secrets of master musicians: a window into genius. San Francisco : SFIM Books, 2016. 449 p.

16. Kendall John D. What the American Music Educator Should Know About Suzuki / John D. Kendall. Washington, D.C.: Music Educators National Conference, 1973. 140 p.

17. Suzuki S. Nurtured by Love (A New Approach to Education) / S. Suzuki, Exposition Press, Inc., New York, 1969. 120 p.

18. Szilvay G. Singing Rascals Pentatonic – Exercise Book for elementary 'reading' of music. Published by Tammi, 1991.

19. Szilvay G. Singing Rascals Pentatonic / Geza Szilvay, Tuulia Hyrskke, Angela Ailes. Ebenezer Baylis & Son Ltd, Worcester, 1991.

20. Szilvay G. Violin ABC. Book A. Fennica Gehrman, 2001.

21. Szilvay G. Violin ABC. Book C. Fennica Gehrman, 2001.

22. Szilvay G. Violin ABC. Book D. Fennica Gehrman, 2001.

23. Szilvay G. Violin ABC. Book B. Fennica Gehrman, 2001.

24. Szilvay G. Violin ABC. Handbook for Teachers and Parents. Fennica Gehrman, 2018.

References:

1. Bertlyanchik, M. M. (2000). Osnovy vospitaniya nachinayushchego skripacha: Myshlenie. Tekhnologiya. Tvorchestvo: Ucheb. posobie [Fundamentals of education of novice violinist: Thinking. Technology. Creativity: Tutorial]. St. Petersburg: Lan'.
2. Garlickij, M. (2006). Principy podbora uchebnogo materiala v skripichnom klasse muzykal'noj shkoly [Principles of selection of educational material in the violin class of a music school]. In Kak učit' igre na skripke v muzykal'noj shkole (pp. 154-170). Moscow: Klassika-XXI.
3. Zavalko, E. (2016). Skripichnaya metodika Colourstrings dlya nachinayushchiy: Teaching guide [Violin method Colourstrings for beginners]. Kyiv: CUL.
4. Zavalko, E.V. (2014). Detskaya skripichnaya pedagogika: innovatsionnyj podhod. Monografiya [Children's violin pedagogy: an innovative approach. Monograph]. Kyiv: Center of educational literature.
5. Jordanova, J. (2006). Problemy nachal'noj postanovki levoj ruki skripacha [The problems of the initial posture of left-hand of the violinist]. In Kak učit' igre na skripke v muzykal'noj shkole (pp. 130-139). Moscow: Klassika-XXI.
6. Kodaj, Z. (1983). Izbrannye stat'i [Featured Articles]. Moscow.
7. Kontseptsiiia suchasnoi mystetskoi shkoly [The Concept of Modern Art School]. URL: http://mincult.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=245415870&cat_id=245415844.
8. Menuhin, I. (2009). Skripka: Shest' urokov s legudi Menuhinym [Violin: Six lessons with Yehudi Menuhin]. Moscow: Nauchno-izdatel'skij centr «Moskovskaya konservatoriya».
9. Starcheus, M.S. (2003). Sluh muzykanta [The hearing of a musician]. Moscow: Moskovskaya konervatoriya.
10. Stashevska, I.O. (2006). Muzychne vykhovannia ditei doshkilnoho viku zasobamy navchannia skrypkoivoi hry: navch. Posibnyk [Musical education of preschool children by means of training violin playing: tutorial]. – Luhansk: Polihrafresurs, 2006
11. Typova navchalna prohrama elementarnoho pidrivnia pochatkovoi mystetskoi osvity z muzychnoho mystetstva, instrumentalni klasy [A typical syllabus for elementary arts education in musical arts, instrumental classes]. URL: http://mincult.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=245480456&cat_id=245415844.
12. Turchaninova, G. (2006). O professional'nom podhode k obucheniyu skripachej (mladshie klassy muzykal'noj shkoly) [About the professional approach to teaching violinists (junior classes of music school)]. In Kak učit' igre na skripke v muzykal'noj shkole (pp. 70-78). Moscow: Klassika-XXI.
13. Yankelevich, Y.I. (1993). Pedagogicheskoe nasledie [Pedagogical heritage]. (2nd ed.). Moscow.
14. Houlahan, M., Tacka, P. (2008). Kodaly Today: A Cognitive Approach to Elementary Music Education: Oxford University Press, USA.
15. Jacobson, D. (2016). Lost secrets of master musicians: a window into genius. San Francisco : SFIM Books.
16. Kendall, John D. (1973). What the American Music Educator Should Know About Suzuki. Washington, D.C.: Music Educators National Conference.
17. Suzuki, S. (1969). Nurtured by Love (A New Approach to Education). New York: Exposition Press Inc.
18. Szilvay, G (1991). Singing Rascals Pentatonic – Exercise Book for elementary 'reading' of music. Published by Tammi.
19. Szilvay, G., Hyske, T., Ailes, A. (1991). Singing Rascals Pentatonic. Worcester: Ebenezer Baylis & Son Ltd.
20. Szilvay, G. (2001). Violin ABC. Book A. Fennica Gehrman.
21. Szilvay, G. (2001). Violin ABC. Book C. Fennica Gehrman.
22. Szilvay, G. (2001). Violin ABC. Book D. Fennica Gehrman.
23. Szilvay G. (2001). Violin ABC. Book B. Fennica Gehrman.
24. Szilvay G. (2018). Violin ABC. Handbook for Teachers and Parents. Fennica Gehrman.

Завалко Е. В., доктор педагогических наук, профессор НПУ им. М. П. Драгоманова, Киев, Украина, katrinzviolin@gmail

Особенности и опыт внедрения методики обучения игре на скрипке Colourstrings в Украине

В статье рассматриваются основные положения методики начального обучения игре на скрипке Colourstrings и анализируется опыт ее внедрения автором в Украине. Подробно анализируются начальные разделы методики Colourstrings – доинструментальная подготовка и обучение игре на скрипке на основе релятивного сольфеджио. Данная методика способствует развитию у каждого ребенка музыкальных способностей, концентрации внимания, памяти, координации, навыков общения, дисциплины и тем самым помогает в обучении другим дисциплинам в заведениях начального обучения искусству.

Ключевые слова: методика Colourstrings, обучение игре на скрипке, дошкольники, младшие школьники, заведения начального обучения искусству.

K. V. Zavalko, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor of National Pedagogical Dragomanov University, Kyiv, Ukraine, katrinzviolin@gmail

Features and experience of implementation in Ukraine of the violin teaching method Colourstrings

In the article the main provisions of the initial violin training method Colourstrings are considered, experience of its implementation by the author in Ukraine is analyzed. During the implementation process of the method, not only the training of young violinists, but also pre-instrumental training was carried out. Novice violinists were attending violin classes, playing the «Merry Strings Orchestra», taking part in outdoor events. Colourstrings method was developed by the violinist G. Szilvey and is based on the principles of the Z. Kodály's musical education system. In the method, the emphasis in teaching shifts from the process of mastering of playing violin to a child, helping to meet child's needs in musical development. Colourstrings method is divided into three sections: section 1 – pre-instrumental – «Music kindergarten» – preparation for learning to play violin; section 2 – learning to play violin based on the relative solfeggio; section 3 – learning to play violin based on an absolute notation system. In the process of pre-instrumental training, preschoolers form a motivation for mastering of playing violin, develop musical abilities, enrich their own musical experience, master the musical material, on the basis of which, in the future, learning to play violin takes place. In addition, children learn the basics of musical writing with the help of a pre-musical notation.

The violin methodology combines the forms of individual and group learning, which is an important aspect in terms of age psychology and the direction of the child not only on solo performance, but also in playing in various ensembles. Summing up the experience of implementation of the Colourstrings method, the following innovative aspects were noted: intensification of mastering of musical literacy and the development of musical hearing through the use of color, visual images and relative solmisation; optimization of the initial mastering of the playing violin through the use of «numbered» pizzicato, playing natural harmonics around the whole neck, transposing and improvising melodies. These aspects can significantly improve the effectiveness of the initial stage in mastering the violin playing and lay each child a solid foundation for musicality.

Keywords: Colourstrings method, learning to play the violin, preschoolers, junior schoolchildren, zaklady pochatkovoï mystets'koï osvitu.

Стаття надійшла до редакції 24.06.2019 р.